

**Силабус
вибіркового освітнього компоненту ВК**

Рекреація та ґрунтознавство

Назва дисципліни:	Рекреація та ґрунтознавство
Рівень підготовки:	Початковий (короткий) цикл
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=788
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Кафедра екології
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Вальтер Галина Андріївна, к.б.н., доцент
Контактний телефон:	0631953458
E-mail:	galinawalter@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Мета дисципліни: вивчення ґрунтів як природного тіла та невід'ємної частини геосфери, сучасний стан та їхнє використання в цілях рекреації

Предмет Рекреаційні основи соціального ґрунтознавства

Основні завдання вивчення освітнього компоненту

- знання класифікації та загальних закономірності географії ґрунтів та рекреаційного напрямку їх рекультивациі

Передумови для вивчення освітнього компоненту: «Основи рекреалогії».

Компетентності:

- здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах
- здатність проводити моніторинг природних процесів.
- здатність застосовувати знання особливостей розміщення та використання рекреаційних ресурсів за регіонами і територіями світу
- базові уявлення про географію рекреації та туризму, географічні основи раціонального рекреаційного природокористування

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.

-уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології природокористування та захисту довкілля.

- уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.

- уміти використовувати результати рекреаційних досліджень в практичній діяльності

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Місце, роль і значення ґрунтознавства в сучасній науці та у житті	2	
	ЛК Географія рекреації та туризму	2	
	ПР Ґрунтознавство як наука, його основні положення. Методологія і методи дослідження ґрунту Ґрунт та місце ґрунту у природі та діяльності людини.	2	
	СР Визначення ґрунтознавства. Етапи розвитку ґрунтознавства	5	
2	ЛК Класифікація ґрунтів Основні принципи сучасної класифікації ґрунтів. Головні напрямки класифікації ґрунтів.	4	
	ПР Основні принципи сучасної класифікації ґрунтів щодо рекреаційного використання	2	
	СР Система таксономічних одиниць класифікації ґрунтів	5	
3	ЛК . Загальні закономірності географії ґрунтів Основні закономірності географічного поширення ґрунтів	4	
	ПР Закон горизонтальної зональності, закон вертикальної зональності, закон фаціальності, закон аналогічних топографічних рядів	2	
	СР Ґрунтово-географічне районування	5	
4	ЛК Ґрунти України. Характеристика основних типів ґрунтів України.	4	
	ПР Ґрунтово-географічне районування та загальна схема ґрунтового покриву України	2	
	СР Ґрунтово-біокліматичні пояси, області, зони, провінції, округи, район	5	
5	ЛК . Ґрунти Українського Полісся.	4	
	ПР Ґрунти лісостепу, степу, сухих степів	2	
	СР Ґрунтові ресурси: сучасний стан та їхнє використання в Україні	2	
6	ЛК Стале управління ґрунтовими ресурсами і соціальний розвиток суспільства	4	
	ПР. Інформаційне забезпечення використання ґрунтів у соціальному розвитку	2	
	СР . Правові засади соціального ґрунтознавства	5	
7	ЛК Принципи раціонального використання і завдання охорони ґрунтів	4	
	ПР Рекреаційна фітомеліорація	2	
	СР Правові основи охорони ґрунтів в Україні	6	
8	ЛК Забруднення та хімічне отруєння ґрунтів - Патологія ґрунтів і здоров'я людини - Моніторинг ґрунтів	4	
	ПР Охорона ґрунтів від забруднення. Рекультивація ґрунтів	2	
	СР Сільськогосподарський, лісогосподарський та рекреаційний напрями рекультивації	6	
Разом	ЛК	32	
	ПР (ЛР, СЗ)	16	
	СР	42	

Методи навчання, форми та методи оцінювання:

Методи навчання: лекції; практичні заняття в групі; заняття з розв'язання проблем; консультації:

- 1) словесні: традиційні: лекції, пояснення тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- 3) практичні: практичні заняття;

Поточне та проміжне оцінювання: усне та письмове опитування, консультації для обговорення результатів поточного та проміжного оцінювання.

Підсумкове оцінювання з дисциплін: залік.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100- бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання / реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності. «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K_{\text{поточн}} = K_1 + K_2 + \dots + K_n / n$$

де K_1, K_2, \dots, K_n – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових робіт здобувачів – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових робіт здобувачів – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/незараховано) згідно з таблицею 2;

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Ґрунтознавство. Частина 2. Генезис, класифікація та сільськогосподарське використання ґрунтів. Навчальний посібник. – Ужгород: УжНУ. – 2014. – 284с.
Шкварчук М. М., Делеменчук М. 1. Ґрунтознавство. - К.: Вища школа, 2016.-319с.
2. Полупай М.І., Соловей В.Б., Величко В.А. Класифікація ґрунтів України. – К., 2015. – 300с.
3. Топольний В.П., Петриченко В.Ф., Яров В.М. Ґрунтознавство з основами геології. – Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2020. – 116с.

Додаткові джерела:

1. Матвієць О.Г. Земельні ресурси Закарпатської області та їх раціональне використання в сучасних соціально-економічних умовах // Економіка Закарпаття сьогодні і завтра: шляхи виходу з кризи. Матеріали науковопрактичної конференції. – Ужгород: УжДУ, 1997. – С.169-172.
2. Долупан М. І., Соловей В. Б., Величко В. А. Класифікація ґрунтів України // Агрохімія і ґрунтознавство. - Харків, 2002. - Спецвипуск до VI з'їзду УТТА. - С. 129-138.
3. Ніколайчук В. 1., Білик П. П., Матвієць О. Г., Кишко К. М. Ґрунтознавство: Навчальний посібник. — Ужгород: УжНУ, 2014. — Част.ІІ: Генезис, класифікація та сільськогосподарське використання ґрунтів. -284с.

Розробник

силабусу навчальної дисципліни _____

підпис

Вальтер Г.А.

ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Внукова Н.В.

ПІБ